



KRAJOWA RADA IZB ROLNICZYCH

Adres do korespondencji:
Parzniew, ul. Przyszłości 5, 05-804 Pruszków tel. 881 939 421
e-mail: sekretariat@krir.pl
www.krir.pl

Do druku nr 1130

KRIR/JM/381/2025

Warszawa, 17.04.2025 r.

Pan Dariusz Salamończyk
Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze,

W odpowiedzi na pismo z dnia 26 marca 2025 r., znak: SPS-III.020.65.3.2025, przekazujące do konsultacji publicznych rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw (druk nr 1130), Krajowa Rada Izb Rolniczych (KRIR) przedstawia następujące uwagi samorządu rolniczego:

1. Ochrona gruntów rolnych wysokiej klasy

Grunty rolne klasy I-III mają strategiczne znaczenie dla polskiego rolnictwa. Obecnie regulacje przewidują możliwość lokalizowania inwestycji wiatrakowych przy zachowaniu zgody ministra właściwego do spraw rozwoju wsi, co umożliwia ocenę zarówno potencjału inwestycyjnego, jak i charakteru gruntu. W związku z powyższym postulujemy:

- Utrzymanie restrykcyjnych kryteriów dla inwestycji zlokalizowanych na gruntach o wysokiej klasy użytkowej, tak aby nie doszło do de facto przenoszenia funkcji gruntów rolnych na cele produkcyjno-energetyczne.
- Wprowadzenie mechanizmu obowiązkowej oceny wpływu na wartość gruntów rolnych, który pozwoli zminimalizować negatywne oddziaływanie inwestycji na otaczające tereny produkcyjne.

2. Wpływ na wartość nieruchomości i produkcję rolniczą

Lokalizacja elektrowni wiatrowych może prowadzić do spadku wartości sąsiednich nieruchomości oraz ograniczać swobodę prowadzenia działalności rolniczej. Proponujemy wprowadzenie mechanizmów kompensacyjnych dla właścicieli gruntów sąsiadujących z inwestycjami wiatrowymi, aby zrekompensować potencjalne straty. W tej perspektywie sugerujemy o:

- Wdrożenie mechanizmu rekompensat dla właścicieli gruntów sąsiadujących z inwestycjami, który uwzględni realną utratę wartości nieruchomości oraz ograniczenie możliwości prowadzenia działalności rolniczej.

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L. dz. SPS-III.020.65.9.2025

Data wpływu 17.04.25 r.

- Opracowanie wzoru umowy czy porozumienia, które zabezpieczałoby interesy zarówno gmin, jak i rolników, umożliwiając im udział w korzyściach płynących z inwestycji (np. poprzez system dystrybucji energii bądź udział w zyskach z odsprzedaży energii).

3. Możliwość sytuowania budynków rolniczych w pobliżu elektrowni wiatrowych

Wierzymy, że rozwój odnawialnych źródeł energii powinien iść w parze z rozwojem lokalnego rolnictwa, a inwestycje wiatrakowe mogłyby stać się elementem zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich. W związku z powyższym postulujemy:

- Umożliwienie lokalizacji budynków służących do produkcji rolniczej bezpośrednio przy inwestycjach wiatrakowych, co mogłoby przyczynić się do zwiększenia efektywności gospodarstw oraz ograniczenia negatywnego wpływu inwestycji na użytkowanie gruntów.
- Promowanie modeli partnerstwa publiczno–prywatnego, w których gminy oraz lokalne społeczności mogłyby mieć realny udział w przedsięwzięciach energetycznych. Taki model mógłby polegać na wspólnym inwestowaniu oraz zarządzaniu elektrowniami, co zwiększyłoby udział zysków z OZE bezpośrednio w budżetach lokalnych jednostek samorządowych.

4. Zabezpieczenie przed kosztami utylizacji elektrowni wiatrowych

Aktualny projekt ustawy powinien również przewidywać mechanizmy zabezpieczające gminy oraz rolników przed ryzykiem związanym z ewentualną niewypłacalnością czy bankructwem podmiotów realizujących inwestycje wiatrakowe. Proponujemy:

- Wprowadzenie wzoru umowy zabezpieczającej interesy lokalnych społeczności, który gwarantowałby ciągłość funkcjonowania elektrowni w przypadku problemów finansowych inwestora.
- Wymóg utworzenia funduszu rezerwowego, który w razie zaistnienia nieprzewidzianych zdarzeń umożliwiłby kontynuowanie inwestycji przez gminę lub jej partnera strategicznego.

5. Partycypacja społeczności lokalnych w korzyściach z inwestycji

Obecne przepisy przewidują, że inwestorzy muszą zaoferować mieszkańcom gminy co najmniej 10% mocy zainstalowanej elektrowni wiatrowej w ramach tzw. prosumenta wirtualnego. Proponujemy rozszerzenie tego mechanizmu, aby mieszkańcy mogli nie tylko korzystać z tańszej energii, ale także czerpać korzyści finansowe z odsprzedaży nadwyżek energii. Ponadto gminy powinny mieć możliwość bezpośredniego uczestnictwa w takich inwestycjach, co zwiększyłoby ich zaangażowanie i korzyści płynące z OZE.

6. Wsparcie dla biogazowni rolniczych

Projekt ustawy przewiduje system wsparcia dla większych biogazowni o mocy powyżej 1 MW. Postulujemy rozszerzenie tego wsparcia na mniejsze biogazownie rolnicze, co przyczyni się do dywersyfikacji źródeł energii na obszarach wiejskich i zwiększy dochody rolników.

7. Konsultacje społeczne i uwzględnienie interesów rolników

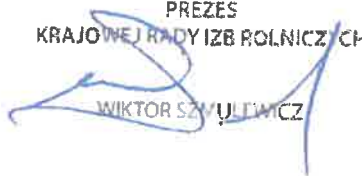
Podkreślamy konieczność przeprowadzania szerokich konsultacji społecznych z udziałem przedstawicieli rolników na etapie planowania inwestycji wiatrowych. Umożliwi to uwzględnienie specyfiki lokalnej produkcji rolnej i minimalizację potencjalnych konfliktów.

Mając na uwadze powyższe, Krajowa Rada Izb Rolniczych apeluje o uwzględnienie przedstawionych postulatów w dalszych pracach nad projektem ustawy, aby zapewnić harmonijny rozwój odnawialnych źródeł energii – z poszanowaniem interesów polskiego rolnictwa i społeczności wiejskich.

Przedstawiając powyższe,

Pozostaję z poważaniem

PREZES
KRAJOWEJ RADY IZB ROLNICZYCH


WIKTOR SZYMBULWICZ